

Lieta C-560/23 [Tang]ⁱ**Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 8. septembris

Iesniedzējtiesa:*Flygtningenævnet København* (Dānija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2023. gada 8. septembris

Prasītājs:H (ko pārstāv *DRC/Dansk Flygtningehjælp*)**Atbildētājs:***Udlændingestyrelsen***FLYGTNINGENÆVNET****Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas iesniegts atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 267. pantam****Iesniegšanas datums:** 2023. gada 8. septembris**Iesniedzējtiesa:** *Flygtningenævnet* [..]**Prasītājs:** H (ko pārstāv *DRC/Dansk Flygtningehjælp*)**Atbildētājs:** *Udlændingestyrelsen* [..]**Ievads**

- 1 *Flygtningenævnet* (Bēgļu sūdzību izskatīšanas komisija, Dānija; turpmāk tekstā – “Bēgļu sūdzību komisija”) atbilstoši [LESD] 267. pantam nolēma vērsties Eiropas Savienības Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par to, kā

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

interpretējami Dublinas III regulas [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm; turpmāk tekstā – “Dublinas regula”] 29. panta 1. un 2. punkta noteikumi par termiņiem, skatot kopsakarā ar minētās regulas 27. pantu.

- 2 Uz Dublinas regulu, kas tika pieņemta, atsaucoties uz LESD, it īpaši tā 78. panta 2. punkta e) apakšpunktu, attiecas Dānijas formulēta atkāpe, un saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 22) par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, šī regula nav Dānijai saistoša. Tomēr Dublinas regulas normas ir piemērojamas Dānijai atbilstoši paralēlam nolīgumam, kas noslēgts starpvaldību līmenī, un no šā paralēlā nolīguma izriet, ka ir iespējams vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu [skat. Padomes Lēmumu 2006/188/EK (2006. gada 21. februāris), lai noslēgtu nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Dānijas Karalisti un attiecinātu Padomes Regulas (EK) Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un Padomes Regulas (EK) Nr. 2725/2000 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju, noteikumus arī uz Dāniju].
- 3 Ņemot vērā lietas raksturu un Dublinas regulas mērķi ātri noteikt dalībvalsti, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, Bēgļu sūdzību komisija lūdz lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot paātrinātu tiesvedību saskaņā ar Tiesas Reglamenta 105. pantu.

Par Bēgļu sūdzību komisijas pilnvarām uzsākt prejudiciāla nolēmuma tiesvedību

- 4 Bēgļu sūdzību komisija, kas ir izveidota ar likumu, ir neatkarīga, koleģiāla, tiesai līdzīga struktūra*, kas ietilpst valsts pārvaldē. Tā pastāvīgi īsteno pārsūdzības instances funkciju attiecībā uz administratīviem lēmumiem patvēruma jomā, ko pirmajā instancē pieņēmis *Udlændingestyrelsen* [Ārvalstnieku lietu pārvalde, Dānija; turpmāk tekstā – “Ārvalstnieku dienests”], kā izriet no *Udlændingeloven* [turpmāk tekstā – “Ārvalstnieku likums”] 53.a panta.
- 5 Bēgļu sūdzību komisijas organizāciju regulē Ārvalstnieku likuma 53. pants. Komisija sastāv no priekšsēdētāja un vairākiem priekšsēdētāja vietniekiem, kas

* Tulk. piez.: Regulas (ES) Nr. 604/2013 daņu valodas redakcijā ir sistemātiski – piemēram, 27. pantā – lietots formulējums “*en domstol eller et domstolslignende organ*” (burtiski: “tiesa vai ar tiesvedību saistīta struktūra; mans izcēlums”), lai gan franču valodas redakcijā ir lietots tikai termins “*jurisdiction*” (skat. arī, piemēram, vāciski “*Gericht*”, zviedriski “*domstol*” un itāļiski “*organo giurisdizionale*”; tomēr skat. angļu valodas redakcijā – “*court or tribunal*”). [Latviešu valodas redakcijā lietots termins “tiesa”; tulk. piez.]

visi ir tiesneši, kuru neatkarību aizsargā Dānijas Konstitūcija. Turklāt komisijā ietilpst noteikts skaits locekļu, kas iecelti attiecīgi pēc *Advokatrådet* (Advokatūras padome, Dānija) un *Udlændinge- og integrationsministeren* (ārvalstnieku un integrācijas ministrs, Dānija) priekšlikuma. Bēgļu sūdzību komisijas locekļus iecel komisijas prezidijs uz 4 gadu laikposmu ar iespēju tikt atjaunotiem amatā uz papildu 4 gadu laikposmu. Komisijas locekļi ir neatkarīgi, tie nevar nedz saņemt, nedz lūgt norādes no iestādes vai organizācijas, kam ir iecelšanas vai priekšlikumu iesniegšanas pilnvaras; tiem pēc analogijas piemēro *Retsplejeloven* (Tiesvedības likums) 49.–50. panta normas attiecībā uz pārsūdzībām pret tiesnešiem, kas celtas *Den Særlige Klageret* (Īpašo pārsūdzību tiesa, Dānija) (skat. Ārvalstnieku likuma 53. panta 1. punkta otro un trešo teikumu), un tos var atcelt no amata tikai ar spriedumu (skat. Ārvalstnieku likuma 53. panta 4. punkta [piekto] teikumu). Visu komisijas locekļu neatkarību tādējādi garantē likums.

- 6 Lietas koleģiāli izskata komisijas priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks – kurš arī vada sesiju –, advokāts un *Udlændinge- og Integrationsministeriet* (Ārvalstnieku un integrācijas ministrija, Dānija) ierēdnis (skat. Ārvalstnieku likuma 53. panta 6. punktu). Komisijas lēmumus pieņem ar balsu vairākumu, katram loceklim esot vienai balsij. Procedūra komisijā ir kvazi-tiesvedība, un tai ir sacīkstes raksturs; tas it īpaši nozīmē, ka komisija, izmeklējot lietu, var pieņemt lēmumu uzklaut ārvalstnieku, kā arī lieciniekus un pieņemt lēmumu apkopot citus pierādījumus; tā arī iecel advokātu, ja ārvalstnieks nav to izvēlējis (lai gūtu vairāk informācijas, skat. Ārvalstnieku likuma 54. un 55. pantu). Saskaņā ar Ārvalstnieku likuma 56. panta 8. punktu Bēgļu sūdzību komisijas lēmumi ir galīgi. Tas nozīmē, ka komisijas lēmumus nevar pārsūdzēt citā administratīvā iestādē un iespēja veikt tās lēmumu pārbaudi tiesā ir ļoti ierobežota.
- 7 Šajā kontekstā Bēgļu sūdzību komisija, ņemot vērā – saskaņā ar kritērijiem, kas izklāstīti 2016. gada 24. maija sprieduma *MT Højgaard un Züblin* (C-396/14, EU:C:2016:347) 23. punktā –, ka tā ir izveidota ar likumu, ka tā ir pastāvīga, ka tās pieņemtie nolēmumi ir saistoši, ka tiesvedība tajā notiek atbilstoši sacīkstes principam, ka tā piemēro tiesību normas, kā arī ka tā ir neatkarīga iestāde, sevi uzskata par “tiesu” LESD 267. panta izpratnē, kurai ir tiesības ierosināt prejudiciāla nolēmuma tiesvedību Tiesā.

Lietas fakti

- 8 2021. gada 25. aprīlī Afganistānas valstspiederīgais H (turpmāk tekstā – “ārvalstnieks”) ieeļoja Dānijas teritorijā. Tajā pašā dienā viņš iesniedza Dānijai starptautiskās aizsardzības pieteikumu. No datubāzes *Eurodac* izriet, ka 2021. gada 5. martā ārvalstnieks bija reģistrēts kā patvēruma meklētājs Rumānijā.
- 9 Ārvalstnieku dienests tādējādi 2021. gada 24. jūnijā lūdza Rumāniju uzņemt atpakaļ ārvalstnieku saskaņā ar Dublinas regulas 18. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

- 10 2021. gada 7. jūlijā Rumānija piekrita uzņemt atpakaļ ārvalstnieku saskaņā ar Dānijas 2021. gada 24. jūnija pieprasījumu.
- 11 2021. gada 19. jūlijā Ārvalstnieku dienests nolēma pārsūtīt ārvalstnieku uz Rumāniju atbilstoši Dublinas regulas 18. panta 1. punkta c) apakšpunktam. Ar tās pašas dienas paziņojumu ārvalstnieks pārsūdzēja šo lēmumu Bēgļu sūdzību komisijā. Šai pārsūdzībai saskaņā ar Dublinas regulas 27. panta 3. punkta a) apakšpunktu bija apturoša iedarbība.
- 12 2022. gada 28. februārī Rumānija informēja visas dalībvalstis, ka, sākot ar 2022. gada 1. martu, tā apturēs visas ienākošās pārsūtīšanas, kas veiktas, piemērojot Dublinas regulu, sakarā ar konfliktu Ukrainā un pieaugošo bēgļu plūsmu uz Rumāniju.
- 13 2022. gada 15. martā Bēgļu sūdzību komisija nodeva lietu Ārvalstnieku dienestam atkārtotai izskatīšanai pirmajā instancē, it īpaši nolūkā, lai šis dienests izsakās par Rumānijas iestāžu vispārīgā paziņojuma ietekmi uz konkrētu lēmumu par ārvalstnieka, pieteikuma iesniedzēja, pārsūtīšanu uz Rumāniju.
- 14 2022. gada 8. aprīlī Ārvalstnieku dienests atkārtoti nolēma pārsūtīt ārvalstnieku uz Rumāniju atbilstoši Dublinas regulas 18. panta 1. punkta c) apakšpunktam. Ar tās pašas dienas paziņojumu ārvalstnieks pārsūdzēja šo lēmumu Bēgļu sūdzību komisijā. Šai pārsūdzībai saskaņā ar Dublinas regulas 27. panta 3. punkta a) apakšpunktu bija apturoša iedarbība.
- 15 2022. gada 24. maijā Rumānija informēja visas dalībvalstis, ka ienākošo pārsūtīšanu, kas veiktas, piemērojot Dublinas regulu, apturēšana ir atcelta.
- 16 2022. gada 2. decembrī Bēgļu sūdzību komisija apstiprināja Ārvalstnieku dienesta 2022. gada 8. aprīļa lēmumu.
- 17 2023. gada 2. februārī ārvalstnieka pārstāvis lūdza atkārtoti uzsākt procedūru. Šajā ziņā pārstāvis norādīja, ka ārvalstnieka patvēruma pieteikums ir jāizskata pēc būtības Dānijā, ņemot vērā, ka brīdī, kad tika pieņemts Ārvalstnieku dienesta 2022. gada 8. aprīļa lēmums, bija beidzies termiņš, kas paredzēts Dublinas regulas 29. panta 1. punkta pirmajā gadījumā, un ka tā sekas ir tādas, ka Dānija turpmāk ir atbildīga par lietas izskatīšanu pēc būtības atbilstoši šīs regulas 29. panta 2. punktam. Pakārtoti, pārstāvis apgalvoja, ka lieta ir jānodod Tiesai prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, jo Tiesa vēl nav lēmusi par 29. panta interpretāciju tādā lietā kā šī lieta.
- 18 2023. gada 13. februārī Bēgļu sūdzību komisija nolēma atsākt lietas izskatīšanu jaunā sesijā.
- 19 2023. gada 19. aprīlī Bēgļu sūdzību komisija apstiprināja Ārvalstnieku dienesta 2022. gada 8. aprīļa lēmumu. Attiecībā uz termiņa aprēķināšanu atbilstoši Dublinas regulas 29. panta 1. punktam lēmumā tostarp ir šādi apsvērumi:

“[..]

Sekas tam, ka Bēgļu sūdzību komisija 2022. gada 15. martā nodeva lietu atpakaļ Ārvalstnieku dienestam, bija tādas, ka lieta pēc apelācijas instances lēmuma aizvien bija izskatīšanā ārvalstnieku jomā kompetentajās iestādēs, kā arī lietas izskatīšanas turpināšana nozīmēja, ka ārvalstnieku, pieteikuma iesniedzēju, nevarēja pārsūtīt uz Rumāniju un jaunā lēmuma par pārsūtīšanu uz Rumāniju, ko Ārvalstnieku dienests pieņēma 2022. gada 8. aprīlī, izpildīšana tika apturēta pārsūdzības procedūras laikā, līdz Bēgļu sūdzību komisijas jaunajam 2022. gada 2. decembra lēmumam, ar kuru komisija apstiprināja Ārvalstnieku dienesta lēmumu par ārvalstnieka, pieteikuma iesniedzēja, pārsūtīšanu uz Rumāniju.

Nedz Dublinas regulā, nedz iepriekš minētajā Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā nav tieši izklāstītas sekas termiņa ziņā, ko rada apelācijas instances veikta tādas lietas nodošana atpakaļ pirmajai instancei, kura attiecas uz atbilstoši Dublinas regulai pieņemtu lēmumu, taču no šīs regulas 29. panta 1. punkta izriet, ka pārsūtīšana ir jāveic, vēlākais, sešos mēnešos no dienas, kad akceptēts citas dalībvalsts pieprasījums uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu, vai no dienas, kad pieņemts galīgais lēmums par pārsūdzību vai pārskatīšanu, ja tas aptur pārsūtīšanu saskaņā ar 27. panta 3. punkta a) apakšpunktu. Ja pārsūtīšana nenotiek sešu mēnešu termiņā, tad saskaņā ar 29. panta 2. punktu atbildīgā dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu un atbildība tiek nodota pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij. Šo termiņu var pagarināt, ilgākais, līdz vienam gadam, ja pārsūtīšanu nevar veikt attiecīgās personas ieslodzījuma dēļ, vai, ilgākais, līdz astoņpadsmit mēnešiem attiecīgās personas bēgšanas gadījumā.

Katrā ziņā šīs lietas apstākļos – kuros pārsūtīšanu pamatoja pilnīgi neparedzami apstākļi, ko nevarēja pārnest ārvalstnieku jomā kompetentajām iestādēm, – Bēgļu sūdzību komisija uzskata, ka visatbilstīgāk Dublinas regulas 27. pantam – kā arī šīs normas, kura attiecas uz tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību pret lēmumiem, kas pieņemti atbilstoši šīs regulas 18. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktam, *ratio legis* (šajā ziņā skat. arī šīs regulas 19. apsvērumu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu) – ir interpretēt šo regulu tādējādi, ka tās 29. panta 1. punkta otrajā gadījumā paredzētais sešu mēnešu termiņš šajā gadījumā sākās tikai ar Bēgļu sūdzību komisijas 2022. gada 2. decembra galīgā lēmuma pieņemšanu, pat ja nodošanas atpakaļ, par kuru šī komisija pieņēma lēmumu 2022. gada 15. martā, sekas varēja būt tādas, ka Ārvalstnieku dienests nolemj nepārsūtīt ārvalstnieku, pārsūdzības iesniedzēju, uz Rumāniju.

Bēgļu sūdzību komisija tādējādi uzskata, ka nav pamata nolemt, ka ārvalstnieka, pieteikuma iesniedzēja, patvēruma pieteikums turpmāk ir jāskata pēc būtības Dānijā. [..]

[..]”

- 20 2023. gada 4. maijā pēc [nevalstiskās organizācijas *Danish Refugee Council/Dansk Flygtningehjælp* (turpmāk tekstā – “DRC”)] pieteikuma Bēgļu sūdzību komisija nolēma atkārtoti sākt procedūru, lai pārskatītu noteikumu par 29. panta 1. un 2. punktā paredzēto termiņu interpretāciju, šos noteikumus skatot kopsakarā ar Dublinas regulas 27. pantu. Savā pieteikumā par procedūras atkārtotu sākšanu DRC it īpaši atsaucās uz Tiesas 2023. gada 30. marta spriedumu *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Pārsūtīšanas termiņa apturēšana apelācijas instancē) (C-556/21, EU:C:2023:272) un norādīja, ka, ņemot vērā Dublinas regulu, atbildība tika nodota Dānijai Ārvalstnieku dienesta 2022. gada 8. aprīļa lēmuma pieņemšanas brīdī (skat. Regulas 29. panta 2. punktu).
- 21 Gan pirmās un otrās pārsūdzības izskatīšanas laikā, gan pirmās nodošanas atpakaļ atkārtotai izskatīšanai laikā pārceļšanas pasākums tika apturēts, un tas tā ir arī šīs nodošanas atpakaļ atkārtotai izskatīšanai laikā.

Atbilstošās Savienības tiesību normas

- 22 Atbilstošais Savienības tiesiskais regulējums ir [Dublinas] regulas 29. panta 1. un 2. punkts, skatot tos kopsakarā ar šīs regulas 18. un 27. pantu un tās 4., 5. un 19. apsvērumu, kā arī ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantu.
- 23 Regulas 29. panta 1. punktā tostarp ir noteikts, ka pieteikuma iesniedzēja vai citas 18. panta 1. punkta c) vai d) apakšpunktā minētās personas pārsūtīšana no pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts uz atbildīgo dalībvalsti ir jāveic saskaņā ar pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesību aktiem pēc abu attiecīgo dalībvalstu savstarpējas apspriešanās, cik vien iespējams īsā laikā, un, vēlākais, sešos mēnešos no dienas, kad akceptēts citas dalībvalsts pieprasījums uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu, vai no dienas, kad pieņemts galīgais lēmums par pārsūdzību vai pārskatīšanu, ja tas aptur pārsūtīšanu saskaņā ar 27. panta 3. punktu. Ja pārsūtīšana nenotiek sešu mēnešu termiņā, kas noteikts šīs regulas 29. panta 1. punktā, tā 2. punktā ir noteikts, ka tad atbildīgā dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu un atbildība tiek nodota pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij. Šo termiņu var pagarināt, ilgākais, līdz vienam gadam, ja pārsūtīšanu nevar veikt attiecīgās personas ieslodzījuma dēļ, vai, ilgākais, līdz astoņpadsmit mēnešiem attiecīgās personas bēgšanas gadījumā.
- 24 No šīs regulas 27. panta izriet, ka ārvalstniekam, kas minēts 18. panta 1. punkta c) vai d) apakšpunktā, ir tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli, proti, pārsūtīšanas lēmuma faktisku un juridisku apelāciju vai pārskatīšanu tiesā.
- 25 Dublinas regulas preambulā (4., 5. un 19. apsvērumi) ir uzsvērts, cik nozīmīga ir skaidra un praktiski realizējama metode, lai noteiktu dalībvalsti, kas ir atbildīga par patvēruma pieteikuma izskatīšanu. Šādai metodei vajadzētu balstīties uz

objektīviem un taisnīgiem kritērijiem gan attiecībā uz dalībvalstīm, gan konkrētajām personām, un tai jo īpaši būtu jāparedz iespēja ātri noteikt atbildīgo dalībvalsti, lai garantētu starptautiskās aizsardzības noteikšanas procedūru faktisku pieejamību un nekavētu sasniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras izskatīšanas mērķi. Ir jānosaka juridiskās garantijas un tiesības uz efektīviem aizsardzības līdzekļiem attiecībā uz lēmumiem par pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, jo īpaši saskaņā ar Hartas 47. pantu.

- 26 Vairākos spriedumos Tiesa ir izteikusies par Dublīnas regulas 29. panta 1. un 2. punkta un 27. panta interpretāciju, un Bēgļu sūdzību komisija vērš uzmanību uz to, ka Tiesas judikatūrā ir izmantota Dublīnas regulā noteikto termiņu šaura interpretācija, kā izriet – vēl bez turpmāk 32. un 33. punktā minētajiem nolēmumiem – no 2018. gada 31. maija sprieduma *Hassan* (C-647/16, EU:C:2018:368), 2016. gada 7. jūnija sprieduma *Ghezelbash* (C-63/15, EU:C:2016:409), 2017. gada 25. oktobra sprieduma *Shiri* (C-201/16, EU:C:2017:805) un 2018. gada 5. jūlija sprieduma X (C-213/17, EU:C:2018:538).
- 27 Šķiet, ka 2023. gada 30. marta spriedums *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Pārsūtīšanas termiņa apturēšana apelācijas instancē) (C-556/21, EU:C:2023:272) ir nesenākais spriedums, kurā Tiesa ir izteikusies par Dublīnas regulas normām termiņa jomā; šajā spriedumā Tiesa lēma, ka šīs regulas 29. panta 1. un 2. punkts kopsakarā ar tās 27. panta 3. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā valsts tiesiskais regulējums, kas pieļauj, ka tiesa – kurā iesniegta pārsūdzība otrajā instancē par spriedumu, ar ko ir atcelts pārsūtīšanas lēmums, – uz kompetento iestāžu pieteikuma pamata nosaka pagaidu pasākumu, kurš ļauj tām nepieņemt jaunu lēmumu līdz brīdim, kad kļūst zināms pārsūdzības rezultāts, un kura mērķis vai sekas ir pārsūtīšanas termiņa apturēšana, līdz iestājas šis rezultāts, ar nosacījumu, ka šāds pasākums var tikt noteikts tikai tad, ja pārsūtīšanas lēmuma izpilde ir tikusi apturēta, kad pārsūdzība izskatīta pirmajā instancē, atbilstoši šīs regulas 27. panta 3. vai 4. punktam. Turklāt minētā sprieduma 24. punktā ir norādīts, ka no Dublīnas regulas 29. panta 1. punkta un it īpaši no vārdkopas “galīgais lēmums [nolēmums]” izmantošanas izriet – Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka pārsūtīšanas termiņš sākas tikai no brīža, kad nolēmums par pārsūtīšanas lēmuma pārsūdzību ir kļuvis galīgs, pēc tam, kad ir izsmelti attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā paredzētie tiesību aizsardzības līdzekļi, ar nosacījumu, ka pārsūtīšanas lēmuma izpilde ir tikusi apturēta atbilstoši šīs regulas 27. panta 3. vai 4. punktam.

Atbilstošās valsts tiesību normas

- 28 Šajā lietā šaubas par to, kā interpretējamas Dublīnas regulas 29. panta 1. punkta normas par termiņiem, radās tāpēc, ka Bēgļu sūdzību komisija, veicot izskatīšanu saskaņā ar Regulas 27. pantu, deva rīkojumu par lietas nodošanu atpakaļ Ārvalstnieku dienestam nolūkā veikt atkārtotu izskatīšanu pirmajā instancē atbilstoši valsts administratīvo tiesību noteikumiem.

- 29 Saskaņā ar Dānijas administratīvajām tiesībām nodošana atpakaļ notiek tad, ja augstākas instances iestāde atceļ zemākas instances iestādes lēmumu, pēc kā lieta tiek nodota atpakaļ zemākas instances iestādei atkārtotai izskatīšanai. Nodošana atpakaļ tādējādi nozīmē zemākas instances iestādes lēmuma atcelšanu.
- 30 Dānijas administratīvajās tiesībās nodošana atpakaļ principā var notikt trīs gadījumos: 1) ja pirms lēmuma pieņemšanas pirmajā instancē nav panākta pietiekama skaidrība, 2) ja, skatot lietu pirmajā instancē, ir pieļautas būtiskas kļūdas, vai 3) ja ir gūta jauna, sākotnējam nolēmumam būtiska informācija.
- 31 Nodošana atpakaļ tādējādi nozīmē to, ka iestādes joprojām skata lietu un ka jauno lēmumu, kas pieņemts pirmajā instancē, ir iespējams pārsūdzēt apelācijas instancē.

Lietas dalībnieku argumenti

- 32 Ārvalstnieku dienests apgalvoja, ka Dublinas regulas 29. panta 1. punktā paredzētais termiņš šajā lietā nav iztecējis, un it īpaši atgādināja, ka šajā tiesību normā ir ņemts vērā princips, ka pārsūtīšanas lēmuma izpildes termiņš nebeidzas pārsūdzības ar apturošu iedarbību gadījumā saskaņā ar šīs regulas 27. panta 3. punktu, ņemot vērā to, ka šis termiņš sākas tikai pēc tam, kad tika pieņemts galīgais nolēmums par pārsūdzību, kā izriet no 2009. gada 29. janvāra sprieduma *Petrosian* (C-19/08, EU:C:2009:41), 45. punkts, un 2017. gada 26. jūlija sprieduma *A.S.* (C-490/16, EU:C:2017:585), 58. un 60. punkts. Šāds galīgais nolēmums tika pieņemts tikai tad, kad Bēgļu sūdzību komisija pieņēma 2022. gada 2. decembra lēmumu.
- 33 Ārvalstnieka pārstāvji (proti, advokāts, kas bija norīkots viņu pārstāvēt, un *DRC*) apgalvoja, ka Dublinas regulas 29. panta 1. punktā paredzētais termiņš jau bija beidzies brīdī, kad Ārvalstnieku dienests 2022. gada 8. aprīlī pieņēma savu jauno lēmumu pēc Bēgļu sūdzību komisijas 2022. gada 15. martā pieņemtā lēmuma par nodošanu atpakaļ, kas nozīmēja Ārvalstnieku dienesta 2021. gada 19. jūlija lēmuma atcelšanu. Brīdī, kad Ārvalstnieku dienests 2022. gada 8. aprīlī pieņēma savu jauno lēmumu, jau bija pagājuši vairāk nekā seši mēneši kopš brīža, kad Rumānijas iestādes piekrita atpakaļuzņemšanas prasībai, un tādējādi no Dublinas regulas 29. panta 1. punkta tieši izriet, ka Dānija ir atbildīga par ārvalstnieka patvēruma pieteikuma izskatīšanu. Jauns pārsūtīšanas lēmums, ko pieņem pirmās instances iestāde pēc nodošanas atpakaļ, tātad ir jāpieņem sešu mēnešu laikā no atbildīgās dalībvalsts akcepta saņemšanas. Atsauce uz termiņu saistošo raksturu ir minēta it īpaši Dublinas regulas 29. panta 1. un 2. punktā, kā arī 2018. gada 13. novembra spriedumā *X un X* (C-47/17 un C-48/17, EU:C:2018:900), 70. punkts, 2019. gada 19. marta spriedumā *Jawo* (C-163/17, EU:C:2019:218), 59. un 60. punkts, 2022. gada 31. marta spriedumā *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl u.c.* (Patvēruma meklētāja ievietošana psihiatriskā slimnīcā) (C-231/21, EU:C:2022:237), 54.–56. punkts, un 2022. gada 22. septembra spriedumā *Bundesrepublik Deutschland* (Pārsūtīšanas lēmuma administratīvā apturēšana)

(C-245/21 un C-248/21, EU:C:2022:709), 65.–68. punkts. Ne šo normu formulējums, ne to mērķis neļauj secināt, ka Bēgļu sūdzību komisijas 2022. gada 15. marta lēmums par nodošanu atpakaļ ir “galīgs” lēmums, kas pamato jauna sešu mēnešu termiņa sākšanos saskaņā ar regulu. Pēc 2023. gada 30. marta sprieduma *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Pārsūtīšanas termiņa apturēšana apelācijas instancē) (C-556/21, EU:C:2023:272) pasludināšanas ir pamats apgalvot, ka 2022. gada 15. marta lēmums par nodošanu atpakaļ nozīmēja Ārvalstnieku dienesta 2021. gada 19. jūlija lēmuma atcelšanu un ka tādējādi tas vairs nebija pārsūtīšanas lēmums, kuru varēja uzskatīt par pārsūdzības priekšmetu vai kura izpildi varēja apturēt saskaņā ar Dublīnas regulas 27. pantu. Turklāt tika apgalvots, ka 2009. gada 29. janvāra spriedums *Petrosian* (C-19/08, EU:C:2009:41) attiecas uz bijušo “Dublīnas II regulu” un ka pašreizējā (Dublīnas III) regulā ir paredzēta labāka patvēruma meklētāju aizsardzība tā sauktajā “Dublīnas” procedūrā, tostarp attiecībā uz apturošās iedarbības regulējumu, un ka 2017. gada 26. jūlija spriedums A.S. (C-490/16, EU:C:2017:585) attiecas uz situāciju, kas ir atšķirīga no šīs lietas situācijas, jo tas attiecas vienīgi uz situāciju, kad tiesā tiek celta tāda pārsūdzība atbilstoši regulas 27. panta 3. punktam, saskaņā ar kuru tiek noteikta apturoša iedarbība.

Bēgļu sūdzību komisijas uzdotā jautājuma konteksts

- 34 Šajā lietā ir šāda situācija. Ārvalstnieku dienests Dublīnas regulas 29. panta 1. punkta pirmajā gadījumā paredzētajā sešu mēnešu termiņā nolēma pārsūtīt ārvalstnieku uz Rumāniju, piemērojot šīs regulas 18. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Tā kā šis lēmums tika apstrīdēts Bēgļu sūdzību komisijā kā apelācijas instancē (skat. Dublīnas regulas 27. pantu), tā 2022. gada 15. martā nolēma nodot lietu atpakaļ Ārvalstnieku dienestam atkārtotai izskatīšanai pirmajā instancē, ar pamatojumu, ka Rumānijas iestādes bija nolēmušas no 2022. gada 1. marta apturēt pārsūtīšanas uz Rumāniju saskaņā ar Dublīnas procedūru sakarā ar konfliktu Ukrainā un pieaugošo bēgļu plūsmu uz Rumāniju. Pēc tam, 2022. gada 8. aprīlī, Ārvalstnieku dienests no jauna pieņēma lēmumu pārsūtīt ārvalstnieku, pieteikuma iesniedzēju, uz Rumāniju, piemērojot Dublīnas regulas 18. panta 1. punkta c) apakšpunktu, un šis lēmums – kas tādējādi tika pieņemts pēc tam, kad bija beidzies Dublīnas regulas 29. panta 1. punkta pirmajā gadījumā paredzētais sešu mēnešu termiņš, sākot no atbildīgās dalībvalsts pārsūtīšanas akcepta, – tika pārsūdzēts Bēgļu sūdzību komisijā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētajā termiņā. Bēgļu sūdzību komisija līdz ar to galīgi lēma par šo pārsūdzību ar 2022. gada 2. decembra lēmumu, kas pieņemts pēc šīs komisijas 2022. gada 15. martā nolemtās nodošanas atpakaļ un pēc tam, kad sekojoši tika paturēts spēkā Ārvalstnieku dienesta 2022. gada 8. aprīļa pārsūtīšanas lēmums.
- 35 Tā vietā, lai izdotu rīkojumu par nodošanu atpakaļ 2022. gada 15. martā, Bēgļu sūdzību komisija varēja arī apturēt tajā notiekošo procedūru, lai – vajadzības gadījumā ar Ārvalstnieku dienesta starpniecību – varētu saņemt papildu informāciju par situācijas attīstību Rumānijā, un tādā gadījumā šajā lietā aplūkojamā problēma nebūtu radusies. No Dublīnas regulas 29. panta 1. punkta

otrā gadījuma izriet, ka pārsūtīšanai ir jānotiek sešu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts galīgais lēmums par pārsūdzību vai pārskatīšanu, ja tas aptur pārsūtīšanu saskaņā ar šīs regulas 27. panta 3. punktu. Tomēr, pēc Bēgļu sūdzību komisijas domām, ir skaidrs, ka šāda rīcība ietver mazāku ārvalstnieka tiesisko aizsardzību nekā pašas šīs komisijas rīcība, kad lieta ir nodota atpakaļ Ārvalstnieku dienestam, kas dod ārvalstniekam iespēju, ka lieta tiek no jauna izskatīta divās instancēs.

- 36 Šajā lietā nodošanu atpakaļ pamatoja ārēji un pilnīgi neparedzami apstākļi, kurus nevarēja pārņemt Ārvalstnieku dienestam, proti, apstākļi, ka atbildīgā dalībvalsts, tas ir, Rumānija, pēc tam, kad tā bija piekritusi pārsūtīšanai, vispārēji apturēja pārsūtīšanas atbilstoši Dublinas regulai sakarā ar konfliktu Ukrainā un pieaugušo bēgļu plūsmu valstī. Līdz ar to Bēgļu sūdzību komisija vēlas prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā gūt paskaidrojumus par to, kā interpretējami Dublinas regulas 29. panta 1. un 2. punkta noteikumi par termiņiem, skatot kopsakarā ar minētās regulas 27. pantu, tādā situācijā kā aplūkojamā situācija, kas, šīs komisijas ieskatā, šķiet, ar regulu netiek skaidri regulēta, tostarp attiecībā uz jautājumu par to, vai saskaņā ar procesuālās autonomijas principu dalībvalstīm ir rīcības brīvība aprēķināt termiņu no datuma, kad lieta ir galīgi atrisināta pēc būtības, šīm dalībvalstīm piemērojot valsts administratīvo tiesību noteikumus un turklāt ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus, kas nostiprināti Savienības tiesībās (skat. spriedumu, 2021. gada 15. aprīlis, Beļģija (Elementi, kas radušies pēc pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanas) (C-194/19, EU:C:2021:270), 42. punkts). Šajā lietā minētais datums bija Bēgļu sūdzību komisijas 2022. gada 2. decembra lēmuma pieņemšanas datums; ar šo lēmumu tika apstiprināts jaunais ārvalstnieka pārsūtīšanas lēmums, ko bija pieņēmis Ārvalstnieku dienests 2022. gada 8. aprīlī.

Uzdotais jautājums

- 37 Iepriekš izklāstītajā kontekstā Tiesa ir aicināta atbildēt uz šādu jautājumu:

Vai Dublinas regulas 29. panta 1. un 2. punktā minētie noteikumi par termiņiem ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs regulas 29. panta 1. punkta otrajā gadījumā paredzētais sešu mēnešu termiņš sākas ar galīga lēmuma pēc būtības pieņemšanu situācijā, kurā pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts apelācijas instance (skat. šīs regulas 27. pantu) pārsūtīšanas lietu nodeva atpakaļ pirmās instances kompetentajai iestādei, kura pēc tam pieņēma jaunu pārsūtīšanas lēmumu vairāk nekā sešus mēnešus pēc tam, kad bija saņemts atbildīgās dalībvalsts akcepts uzņemt atpakaļ [ārvalstnieku] – it īpaši tad, ja nodošana atpakaļ ir pamatota ar apstākļi, ka atbildīgā dalībvalsts, kas sākotnēji piekrita pārsūtīšanai, pēc tam pieņēma lēmumu vispārīgi apturēt pārsūtīšanas, kas veiktas, piemērojot Dublinas regulu, un kurā attiecīgā ārvalstnieka pārceļšanas pasākums tika apturēts?

[..]

[..]
[uzvārds]

[..]
[uzvārds]

[..]
[uzvārds]

(priekšsēdētājs,
apelācijas tiesas
tiesnesis)

(Advokatūras padomes
iecelts loceklis)

(ārvalstnieku un integrācijas
ministra iecelts loceklis)

DARBA VERSIJA